

maža in novodobnih filozofskih smereh. Predavanje naj bi izšlo v Zborniku tega društva, ki se je že tedaj snoval, iziti pa bi moral letos spomladi, pa so ga v tiskarni v Kamniku uničile nove razmere. V predavanju orisuje Ušeničnik vznik in prodor aristotelizma v sholastiki, skupne osnove vsej sholastiki in razne struje v njej ter presoja, v koliko se moderne filozofske struje vračajo k osnovam tomizma.

Slovenci doslej še nismo imeli filozofskega slovarja. Nekaj filozofske terminologije pojasnjujejo sicer tudi druga dela, tako zlasti prejšnja izdaja Knjige o življenju. Iz teh osnov je sestavil Ušeničnik sto strani obsegajoč *Filozofski slovar*, ki je tudi našel prostor v pričujočem zvezku. Dasi je upoštevana v njem predvsem sholastična terminologija, bo povsem zadostil vsem nujnejšim potrebam za umevanje filozofije. Obsega razen izrazoslovja označbe vseh pomembnejših filozofov z navedbo njihovih poglavitnih del. V izrazoslovju je Ušeničnik posebno tenkočuten.

Ontologija in slovar sta obenem dopolnilo k prejšnjim trem zvezkom. S prejšnjimi tremi pomeni pričujoči brez dvoma enega največjih knjižnih dogodkov na našem knjižnem trgu.

J. Rakovec.

Jakov Sekulić, Za srećom. Roman. Zagreb 1940.

Knjiga je izšla med rednimi knjigami Suvremene knjižnice Matice Hrvatske. Pisatelj je eden novih, ki si s to knjigo utira pot v hrvatsko literarno javnost. Svoje delo je imenoval roman, dasi ne presega okvira raztegnjene povesti, ki pa se, še posebno zaradi enakomernega nihanja dejanja, lepo in vztrajno bere. Vsebini bi našli v vseh slovstvih dokaj močnih vzorcev in paralel, saj je ta motiv prišel v zadnjem času kar v literarno modo. Mladega fanta, zraslega v kmečki revščini, pošlje pesnik za sanjami v mestno življenje. Mogoče je posebnost Sekulićevega »romana« v tem, da to življenje Pavla stre. S trinajstimi tovariši vred ga odpelje od doma stari stric Luka za srečo. Pavlu obljubijo, da bo postal električar. Naivno sanja o tem svojem »urojenem« poklicu, toda »Radiša« in njegovi ga prevarajo za vse te sladke sanje. Izgubi izpod sebe pot, ki pelje za srečo, in se ne more vživeti v nobenem delu: ne strpi pri mizarju, pobegne od kovača, pusti pekarijo. Ko se pa za trdno odloči, da bo sam uresničil svoje sanje, ga policija pošlje domov. Poskusi še enkrat, toda zaman. Izmučenega in bolnega od tavanja za srečo, razočaranega od življenja, ga pripeljejo v revno domačijo. — Taka je vsebina te knjige. Poleg te glavne zgodbe se pisatelj dotakne mnogokje tudi nedavne dobe hrvatske gospodarske rasti (borba za zavarovanje delavcev). Vendar bi mu mogla nuditi ta močnejšo in bolj perečo problematiko. — Povest, kot rečeno, se bere lepo, saj je tudi pisana v vzornem jeziku. Kratka poglavja poživljajo. Pisec ne ljubi grmadenja besed in filozofiranja; pripoveduje nam zgodbo življenje samo. — Knjiga je bila naknadno v novih prilikah nagrajena od Hrvatske države.

L. R.

Filozofija v sodobni Italiji

Fašizem je dal tudi filozofiji nekaj tistega mladostnega razmaha, ki ga hoče vzbuditi na vseh poljih fašistovska »giovinezza«. Ustanovil je institut za filozofijo (Istituto di studi filosofici), ki je izdal že več